

Evidencijski broj / Article ID: 11559588
Vrsta novine / Frequency: Tjedna
Zemlja porijekla / Country of origin: Hrvatska
Rubrika / Section:

Prava odluka

Nina BEGIČEVIĆ
doc. dr. sc.

Tko su to lobisti?

Lobisti su ljudi koji više od 20 posto svojeg radnog vremena provode tako da nastoje utjecati na donositelje važnih strateških odluka. Lobisti svoje usluge naplaćuju, pa samo oni koji imaju novac mogu angažirati lobiste. Primjerice, nevladine organizacije i građanske udruge nemaju novca za lobističku agenciju koja bi promovirala njihove interese. Prema tome, lobiste danas angažiraju ponajviše velike kompanije koje si to mogu priuštiti i države koje žele postići određene ciljeve, primjerice lobiranje za ulazak

Hrvatske u EU. Svatko tko se profesionalno bavi lobiranjem, trebao bi svoj rad registrirati i objaviti podatke o tome na kojem projektu radi, tko ga financira i koliko će novca biti izdvojeno za lobiranje. Prvi najveći centar lobista na svijetu je Washington, dok je drugi najveći Bruxelles s otprilike 20 tisuća akreditiranih lobista i nizom specijaliziranih lobističkih agencija. Lobisti su često bivši dužnosnici. Nakon bavljenja politikom većina dužnosnika odlučuje se za nastavak karijere u ulozi lobista. Nevladine udruge skreću pozornost na

problem ovakvog pristupa i traže da se svaki dužnosnik, nakon što prestane obnašati svoju političku funkciju, barem tri godine suzdrži od preuzimanja posla koji ima veze s lobiranjem. Naime, kad visokopozicionirani političar, nakon što završi obavljanje svoje dužnosti, otvori svoj konzultantski ured, zasigurno će dobro naplatiti sve svoje usluge i veze koje je stekao na bivšoj poziciji. Sjedinjene Države napravile su najviše u zakonskoj regulativi i transparentnosti lobiranja. Čak su i osudile jednog od svojih najboljih

lobista, Jacka Abramoffa, na 6 godina zatvora. Bio je optužen za korupciju i ilegalno dogovaranje poslova, utaju poreza, podmićivanje dužnosnika, pranje novca te potkradanje klijenata. U Europi je situacija puno lošija, europska regulativa lobističkog posla je takva da lobisti ne moraju otkriti ni financije kojima raspolažu ni koliko su plaćeni za svoj posao, a ne moraju navesti ni što ni za koga rade te to otvara mogućnost korupcije, koja je danas veliki problem u Hrvatskoj, ali i u svijetu.